

ORDIN nr. 3622 din 27 aprilie 2018 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial

În baza Hotărârii Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările ulterioare,

În temeiul art. 65 alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, **ministrul educației naționale** emite prezentul ordin.

Art. 1

Se aprobă Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru învățământul special, prevăzută în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2

Se aprobă Lista planurilor-cadru pentru învățământul special, prevăzută în anexa nr. 2.

Art. 3

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special preșcolar, prevăzut în anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special preșcolar care școlarizează elevi cu dizabilități intelectuale moderate, severe, profunde și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională), prevăzut în anexa nr. 4, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, prevăzut în anexa nr. 5, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 6

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale, prevăzut în anexa nr. 6, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, prevăzut în anexa nr. 7, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale, prevăzut în anexa nr. 8, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 9

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe sau asociate, prevăzut în anexa nr. 9, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 10

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe sau asociate, cu predare în limbile minorităților naționale, prevăzut în anexa nr. 10, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 11

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională), prevăzut în anexa nr. 11, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 12

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate, prevăzut în anexa nr. 12, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 13

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități auditive, prevăzut în anexa nr. 13, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 14

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități vizuale, prevăzut în anexa nr. 14, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 15

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități locomotorii, prevăzut în anexa nr. 15, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 16

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul primar și gimnazial din unitățile școlare și clasele afiliate din cadrul centrelor de detenție, centrelor educative și penitenciarelor, prevăzut în anexa nr. 16, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 17

Planurile-cadru pentru învățământul special aprobate prin prezentul ordin se aplică în sistemul de învățământ începând cu anul școlar 2018-2019.

Art. 18

Direcția generală învățământ secundar superior și educație permanentă, Direcția generală educație timpurie învățământ primar și gimnazial, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul, Institutul de Științe ale Educației, inspectoratele școlare județene, respectiv Inspectoratul Școlar al Municipiului București și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 19

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale,
Valentin Popa

ANEXA nr. 1: NOTĂ DE FUNDAMENTARE a planurilor-cadru pentru învățământul special

Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precizează că "statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nicio formă de discriminare" (art. 1).

Învățământul special, parte a sistemului național de învățământ, utilizează documente și instrumente specifice (planuri de învățământ, programe școlare, programe de intervenție psihopedagogică, manuale) adaptate tipului de dizabilitate și nivelului de severitate al acesteia.

Dizabilitatea cuprinde limitări semnificative atât ale funcționării cognitive, cât și ale comportamentului adaptativ exprimat prin abilitățile conceptuale, sociale și practice.

Nivelul de severitate se stabilește în funcție de abilitatea funcțională, nu pe baza coeficientului intelectual sau a funcționării adaptative în comparație cu normele aceluiași grup de vârstă, și este necesar să fie evaluat în 3 domenii (DSM-5, 2013):

- 1.deficite conceptuale: limbaj, citit, scris, matematică, raționament, cunoștințe și memorie, planificare, gândire abstractă, confirmate atât prin intermediul evaluării clinice, cât și prin testarea standardizată a inteligenței;
- 2.deficite sociale: deprinderi de comunicare interpersonală, prietenie, judecată socială, empatie;
- 3.deficite practice: îngrijire personală, organizarea activităților școlare și de muncă, managementul banilor, responsabilitățile locului de muncă.

Nivelul de severitate pentru fiecare domeniu se bazează pe nivelul de suport cerut: ușor, moderat, sever și profund.

Conform Clasificării internaționale a funcționării, dizabilității și sănătății, "dizabilitatea este rezultatul sau efectul unor relații complexe dintre starea de sănătate a individului, factorii personali și factorii externi care reprezintă circumstanțele de viață ale acestui individ. Datorită acestei relații, impactul diverselor medii asupra aceluiași individ, cu o stare de sănătate dată, poate fi extrem de diferit". Din această perspectivă toți copiii și elevii trebuie să aibă acces la un curriculum care să faciliteze dezvoltarea cognitivă, socioemoțională și a comportamentelor adaptative.

Planurile-cadru reprezintă o componentă a curriculumului național. Planurile-cadru pentru învățământul special primar și gimnazial au fost elaborate în acord cu prevederile specifice de politici educaționale stabilite la nivel național și internațional, care promovează accesul la educație și egalitatea de șanse.

Aceste planuri-cadru se aplică, după caz, în:

- unitățile de învățământ special;
- grupele/clasele speciale integrate în învățământul de masă.

Planurile-cadru de învățământ pentru învățământul special cuprind:

- *trunchiul comun (TC)* - reprezintă numărul de ore care trebuie parcurse în mod obligatoriu de către toți elevii cuprinși într-un anumit program de educație, la nivelul fiecărei discipline de studiu. Acest număr de ore asigură egalitatea șanselor la educație;

- *curriculumul la decizia școlii (CDS)* - reprezintă oferta educațională propusă de școală, în concordanță cu nevoile și interesele de învățare ale elevilor, specificul școlii, nevoile și tradițiile comunității locale. La nivelul planurilor-cadru de învățământ, curriculumul la decizia școlii se exprimă prin numărul de ore alocate școlii pentru construirea propriului proiect curricular. Stabilirea CDS se realizează, în mod descentralizat, de către fiecare unitate de învățământ și se decide în fiecare an școlar, pentru anul școlar următor. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori de la nivelul comunității și valorifică oportunități și nevoi specifice;

- terapiile educaționale și activitățile specifice tipurilor de dizabilitate și nivelelor de severitate ale acestora, grupate în două arii curriculare:

- terapii specifice și de compensare;
- terapie educațională complexă și integrată.

Reperul fundamental de construcție a planurilor-cadru pentru învățământul special primar și gimnazial a constat în stabilirea unui nivel optim de funcționare cognitivă, socioemoțională și a comportamentelor adaptative, în raport cu potențialul psihoindividual și cu nivelul de severitate al dizabilității.

Planurile-cadru pentru învățământul special sunt un răspuns la nevoile educaționale ale copiilor/elevilor și tinerilor cu dizabilități, facilitându-le acestora dezvoltarea biopsihosocială, în vederea unei cât mai bune integrări sociale și a unei inserții socioprofesionale viabile, care să le asigure o viață autonomă și demnă.

În concluzie, aceste planuri se bazează pe fundamentul teoretic potrivit căruia profilul de competențe al elevilor cu dizabilități este unic, oferind un cadru de referință pentru atingerea scopurilor educaționale și de reabilitare. Profilul de competențe și graficul dezvoltării comportamentelor adaptative (conceptuale, sociale și practice) reprezintă fundamentul planurilor educaționale și de intervenție personalizată și a programelor de sprijin și de recuperare corectiv-compensatorie.

ANEXA nr. 2: LISTA planurilor-cadru pentru învățământ special

Nr. crt.	Denumirea planului-cadru	
1.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special preșcolar	Anexa nr. 3 la ordin
2.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special preșcolar care școlarizează elevi cu dizabilități intelectuale moderate, grave, severe, și/sau asociate, pedagogie curativă {alternativă educațională}	Anexa nr. 4 la ordin
3.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate	Anexa nr. 5 la ordin
4.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale	Anexa nr. 6 la ordin
5.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate	Anexa nr. 7 la ordin
6.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale	Anexa nr. 8 la ordin
7.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate	Anexa nr. 9 la ordin
8.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, cu predare în limbile minorităților naționale	Anexa nr. 10 la ordin

9.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională)	Anexa nr. 11 la ordin
10.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate	Anexa nr. 12 la ordin
11.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități auditive	Anexa nr. 13 la ordin
12.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități vizuale	Anexa nr. 14 la ordin
13.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități locomotorii	Anexa nr. 15 la ordin
14.	Plan-cadru de învățământ pentru învățământul primar și gimnazial din unitățile școlare și clasele afiliate din cadrul centrelor de detenție, centrelor educative și penitenciarelor	Anexa nr. 16 la ordin

ANEXA nr. 3: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special preșcolar

Domenii/Categorii de activități de învățare/Terapii	I	II	III
	Nr. de ore/săptămână		
I. Domeniul limbaj și comunicare	6-7	6-7	7-8
Activități de comunicare și interacțiune în diferite contexte			
Activități de dezvoltare a limbajului oral			
II. Domeniul cognitiv-experiențial	5-6	6-7	7-8
Activități de cunoaștere			
Activități de explorare a mediului			
Activități de rezolvare de probleme situaționale			
III. Domeniul socioemoțional	6-7	6-7	5-6
Activități ludice			
Activități de autonomie personală și socială			
Activități de dezvoltare a comportamentelor adaptative			
IV. Domeniul psihomotric	6-7	5-6	5-6
Activități de dezvoltare a motricității grosiere și fine			
Activități de dezvoltare senzoriomotorie			
Activități de expresie grafică și plastică			
Număr total de ore copil/număr total de ore normă educatoare sau profesor învățământ preșcolar	25	25	25
V. Terapii specifice și de compensare	18-19	18-19	18-19
Kinetoterapie*	2-3	2-3	2-3
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1
Terapii și programe de intervenție**	15	15	15

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ preșcolar, pentru dizabilități intelectuale, dizabilități senzoriale (de auz și de văz), dizabilități severe, grave, asociate și dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate.

În organizarea și desfășurarea activităților de la nivelul fiecărui domeniu se va ține cont de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului. Activitățile din cele 4 domenii vor fi realizate de educatoare/profesor pentru învățământul preșcolar (un post pe grupă - program normal; 2 posturi/grupă - program prelungit). Activitățile de terapii specifice și de compensare se realizează de către profesorul psihopedagog și profesorul kinetoterapeut.

*Activitățile din categoria Kinetoterapie se vor realiza individual sau în grup, cu o durată de minimum 15 minute - maximum 45 de minute în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și specificul grupului.

La grupele cu dizabilități asociate, la recomandarea Comisiei interne de evaluare continuă, se vor norma 4 ore/săptămână/grupă, cu încadrarea în nr. total de ore pe aria curriculară.

**Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se vor realiza individual sau în grup, cu o durată de minimum 15 minute - maximum 45 de minute în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltare individuală și de specificul grupului:

1.dizabilități intelectuale ușoare sau moderate: stimulare multisenzorială, educație perceptiv-motrică, terapia tulburărilor de limbaj și comunicare, dezvoltarea limbajului, stimulare cognitivă etc.;

2.dizabilități intelectuale severe, grave și asociate: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, structurarea și dezvoltarea limbajului, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, stimulare cognitivă, tehnici de modelare comportamentală etc.;

3.dizabilități auditive: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbală, structurarea și dezvoltarea limbajului, ortofonie, limbaj mimico-gestual, labiolectură, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, tehnici de modelare comportamentală etc.;

4.dizabilități vizuale: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, educație perceptiv-vizuală, orientare spațială și mobilitate, dezvoltarea sensibilității tactil-kinestezice, formarea reprezentărilor tactil-kinestezice, dezvoltarea limbajului, terapia tulburărilor de limbaj, educație pre-Braille, tehnici de modelare comportamentală etc.;

5.dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, educație perceptiv-vizuală, orientare spațială și mobilitate, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbală, terapia tulburărilor de limbaj, dezvoltarea sensibilității tactil-kinestezice, formarea reprezentărilor tactil-kinestezice, structurarea și dezvoltarea limbajului, ortofonie, limbaj mimico-gestual, labiolectură, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, educație pre-Braille, tehnici de modelare comportamentală etc.

ANEXA nr. 4: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special preșcolar care școlarizează elevi cu dizabilități intelectuale moderate, grave, severe și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională)

Domenii/Categorii de activități de învățare/Terapii	I	II	III
	Nr. de ore/săptămână		
I. Domeniul limbaj și comunicare	8-10	8-10	8-10

Stimularea și dezvoltarea comunicării			
Basam			
II. Domeniul cognitiv experiențial	6-8	6-8	6-8
Cunoașterea mediului			
Activități matematice			
Expresie grafică și plastică			
Expresie muzicală			
III. Domeniul socioemoțional	6-8	6-8	6-8
Joc liber			
Joc în aer liber			
Autonomie personală			
Autonomie socială			
Activități de dezvoltare a comportamentelor adaptative			
IV. Domeniul psihomotric	3-4	3-4	3-4
Educație psihomotrică			
Abilitare manuală			
Număr total de ore copil/număr total de ore normă educatoare sau profesor învățământ preșcolar	25	25	25
V. Terapii specifice și de compensare	18-20	18-20	18-20
Kinetoterapie*	2-3	2-3	2-3
Euritmie**	0-1	0-1	0-1
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1
Terapii și programe de intervenție***	15	15	15

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ preșcolar în alternativa educațională pedagogie curativă, cu program normal, prelungit sau săptămânal.

În organizarea și desfășurarea activităților de la nivelul fiecărui domeniu se va ține cont de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului, durata unei activități fiind de 15-30 de minute.

Activitățile din cele 4 domenii vor fi realizate de educatoare/profesor pentru învățământul preșcolar (un post/grupă - program normal; 2 posturi/grupă - program prelungit), respectând rutinele și specificul alternativei educaționale.

Activitățile de terapii specifice și de compensare se realizează de către profesorul psihopedagog și profesorul kinetoterapeut.

*Activitățile din categoria Kinetoterapie se vor realiza individual sau în grup, cu o durată de minimum 15 minute - maximum 45 de minute în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului. La recomandarea Comisiei interne de evaluare continuă se vor norma 4 ore/săptămână/grupă, cu încadrarea în numărul total de ore pe aria curriculară.

**Activitățile de euritmie se vor realiza individual de către profesorul de euritmie.

***Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se vor realiza individual sau în grup, cu o durată de minimum 15 minute - maximum 45 de minute în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și specificul grupului:

- terapia tulburărilor de limbaj;
- educație perceptiv-vizuală, orientare, mobilitate, tehnici alternative de comunicare;
- educație perceptiv-auditivă, labiolectură, tehnica vorbirii - audiologie educațională, kirofonetică;
- terapii artistice: euritmie curativă, pictură, muzică, dinamica formelor prin desen, artă dramatică.

ANEXA nr. 5: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV
I. Limbă și comunicare	4-6	4-7	4-7	4-8	4-8
Abilități de comunicare	4-5	2-3	1-2	1-2	1-2
Citire - scriere - comunicare	-	2-3	3-4	3-4	3-4
Limbă modernă 1*	-	-	-	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	2-4	3-5	4-6	4-5	4-6
Matematică și explorarea mediului	2-3	3-4	3-4	3-4	-
Matematică	-	-	-	-	3-4
Științele naturii	-	-	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	3-4	5-6
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1
Educație civică	-	-	-	1	1
Istorie	-	-	-	-	1
Geografie	-	-	-	-	1
Religie	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	2	1	1	1	1
Muzică, ritm și mișcare	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Tehnologii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități practice	2	2	2	2	2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	1-3	1-3
Educație fizică și activități sportive	-	1	1	1	1
Joc și mișcare	2	1	1	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1

VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Dezvoltare personală - Consiliere	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	16	16	17	17	19
Curriculum la decizia școlii	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Număr minim de ore pe săptămână	17	17	18	18	20
Număr maxim de ore pe săptămână	19	19	20	20	22
VIII. Terapie educațională complexă și integrată***	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia				
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)****	10-12	10-12	10-12	10-12	10-12
Terapii și programe de intervenție	8	8	8	8	8
Kinetoterapie	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

*Limba modernă 1 se studiază doar la clasele cu elevi cu dizabilități intelectuale ușoare.

**Disciplinele din prezentul plan-cadru de învățământ fac parte din catedra de educație specială și sunt realizate de profesorul de psihopedagogie specială, cu excepția disciplinelor Religie, Educație fizică și activități sportive și Limbă modernă.

***Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

****Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate și se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

ANEXA nr. 6: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special primar, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV
I. Limbă și comunicare	5-8	5-10	5-10	6-12	6-12
Abilități de comunicare în limba română	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2
Citire - scriere - comunicare în limba română	-	1-2	1-2	2-3	2-3
Abilități de comunicare în limba maternă	3-4	1-2	1-2	1-2	1-2
Citire - scriere - comunicare în limba maternă	-	2-3	2-3	2-3	2-3
Limba modernă 1*	-	-	-	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	2-4	3-5	4-6	4-6	4-6
Matematică și explorarea mediului	2-3	3-4	3-4	3-4	-
Matematică	-	-	-	-	3-4
Științele naturii	-	-	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	3-4	5-6
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1
Educație civică	-	-	-	1	1
Istorie	-	-	-	-	1
Geografie	-	-	-	-	1
Religie	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	2	1	1	1	1
Muzică și mișcare	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Tehnologii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități practice	2	2	2	2	2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Educație fizică, sport și sănătate	3-4	3-4	3-4	2-4	2-4
Educație fizică și activități sportive	2	2	2	2	2
Joc și mișcare	1	1	1	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Dezvoltare personală - Consiliere	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	18	18	19	20	22
Curriculum la decizia școlii	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Număr minim de ore pe săptămână	19	19	20	21	23
Număr maxim de ore pe săptămână	21	21	22	23	25
VIII. Terapie educațională complexă și integrată***	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia				
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)****	10-12	10-12	10-12	10-12	10-12

Terapii și programe de intervenție	8	8	8	8	8
Kinetoterapie	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

*Limba modernă 1 se aplică doar la clasele cu elevi cu dizabilități intelectuale ușoare.

**Disciplinele din prezentul plan-cadru de învățământ fac parte din catedra de educație specială și sunt realizate de profesorul de psihopedagogie specială, cu excepția disciplinelor Religie, Educație fizică și activități sportive și Limbă modernă.

***Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

****Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate și se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15-45 minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

ANEXA nr. 7: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare	6-8	6-8	5-7	5-7
Limba și literatura română	5-6	5-6	4-5	4-5
Limba modernă 1*	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	4-6	4-6	5-7	5-7
Matematică	3-4	3-4	2-3	2-3
Fizică	-	-	1	1
Chimie	-	-	1	1
Biologie	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	4-5	4-5	4-5	4-5
Educație socială	1	1	1	1
Istorie	1	1	1	1
Geografie	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	3-4	3-4	3-4
Educație plastică	2	2	2	2
Educație muzicală	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică și sport	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	2	2	2	2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	2-4	2-4	2-4	2-4
Educație tehnologică și aplicații practice	1-2	1-2	1-2	1-2
Tehnologia informațiilor și comunicațiilor	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	22	22	22	22
Curriculum la decizia școlii	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim de ore pe săptămână	23	23	23	23
Număr maxim de ore pe săptămână	24	24	24	24
VIII. Terapie educațională complexă și integrată***	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia			
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)****	10	10	10	10
Terapii și programe de intervenție***	7	8	8	7
Kinetoterapie	1	1	1	1
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	2	1	1	2

*Limba modernă 1 se aplică doar la clasele cu elevi cu dizabilități intelectuale ușoare.

**Disciplinele din prezentul plan-cadru de învățământ fac parte din catedra de educație specială și sunt realizate de profesorul de psihopedagogie specială, cu excepția disciplinelor Religie, Educație fizică și activități sportive și Limbă modernă.

***Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev,

în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

****Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate și se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15-45 minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

ANEXA nr. 8: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special gimnazial, dizabilități intelectuale ușoare și moderate, cu predare în limbile minorităților naționale

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare	7-10	7-10	7-10	7-10
Limba și literatura română	3-4	3-4	3-4	3-4
Limba și literatura maternă	3-4	3-4	3-4	3-4
Limba modernă*	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	4-6	4-6	5-7	5-7
Matematică	3-4	3-4	2-3	2-3
Fizică	-	-	1	1
Chimie	-	-	1	1
Biologie	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	4-5	5-6	5-6	4-5
Educație socială	1	1	1	1
Istorie	1	1	1	1
Istoria și tradițiile minorităților	-	1	1	-
Geografie	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte	3-4	3-4	3-4	3-4
Educație plastică	2	2	2	2
Educație muzicală	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică și sport	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	2	2	2	2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	2-4	2-4	2-4	2-4
Educație tehnologică și aplicații practice	1-2	1-2	1-2	1-2
Tehnologia informațiilor și comunicațiilor	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun**	23	24	25	24
Curriculum la decizia școlii	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim de ore pe săptămână	24	25	26	25
Număr maxim de ore pe săptămână	25	26	27	26
VIII. Terapie educațională complexă și integrată***	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia			
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)****	10	10	10	10
Terapii și programe de intervenție	7	8	8	7
Kinetoterapie	1	1	1	1
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	2	1	1	2

*Limba modernă 1 se studiază doar la clasele cu elevi cu dizabilități intelectuale ușoare.

**Disciplinele din prezentul plan-cadru de învățământ fac parte din catedra de educație specială și sunt realizate de profesorul de psihopedagogie specială, cu excepția disciplinelor Religie, Educație fizică și activități sportive și Limbă modernă.

***Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

****Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate și se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog. Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

ANEXA nr. 9: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limbă și comunicare	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Ordinul 3622/2018 M.Of. 425 din 18-mai-2018

Abilități de comunicare și limbaj	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
Educație senzorială și psihomotorie	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Elemente de matematică	-	1	1	1	1	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Cunoașterea și igiena corpului uman	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Explorarea mediului înconjurător	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc și mișcare	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzică, ritm și mișcare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	3-4	3-4	4-5	6-7	7-8	7-8
Abilitare manuală	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Activități practice și de preprofesionalizare	-	-	-	-	-	2	2	3	5	6	6
Tehnologii informatice asistive și de acces*	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	14	15	15	15	15	18	18	19	21	22	22
Curriculum la decizia școlii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim ore pe săptămână	16	17	17	17	17	19	19	20	22	23	23
Număr maxim ore pe săptămână	17	18	18	18	18	20	20	21	23	24	24
VIII. Terapie educațională complexă și integrată**	număr de ore stabilit de profesorul educador pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia										
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/ de grup)***	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Terapii și programe de intervenție	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Kinetoterapie****	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ primar și gimnazial, pentru dizabilități intelectuale severe, grave, asociate.

*Disciplina Tehnologii informatice asistive și de acces presupune utilizarea unor programe informatice specifice, în scopul accesibilizării informațiilor, utilizării operaționale a acestora în diverse contexte și adaptării comunicării receptive și expresive.

**Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educador/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educador, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

***Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și de nivelul de severitate. Acestea se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog și pot include: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, structurarea și dezvoltarea limbajului, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, stimulare cognitivă, tehnici de modelare comportamentală etc.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educador.

****Activitățile din categoria Kinetoterapie se vor realiza individual sau în grup, cu o durată de minimum 15 minute și maximum 45 de minute în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și specificul grupului.

La clasele în care dizabilitățile intelectuale severe, grave sunt asociate cu deficiențe locomotorii se vor norma câte 4 ore de Kinetoterapie pe clasă, cu alocarea în numărul total de ore pe aria curriculară, astfel:

IX. Terapii specifice și de compensare	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Terapii și programe de intervenție	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Kinetoterapie	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ANEXA nr. 10: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, cu predare în limbile minorităților naționale

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limbă și comunicare	5-8	5-8	5-8	5-8	5-8	6-9	6-9	6-9	6-9	6-9	6-9
Abilități de comunicare și limbaj în limba română	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Abilități de comunicare și limbaj în limba maternă	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
Educație senzorială și psihomotorie	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Elemente de matematică	-	1	1	1	1	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Cunoașterea și igiena corpului uman	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Explorarea mediului înconjurător	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc și mișcare	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Muzică, ritm și mișcare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	3-4	3-4	4-5	6-7	7-8	7-8
Abilitare manuală	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Activități practice și de preprofesionalizare	-	-	-	-	-	2	2	3	5	6	6
Tehnologii informatice asistive și de acces*	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	16	17	17	17	17	20	20	21	23	24	24
Curriculum la decizia școlii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim ore pe săptămână	18	19	19	19	19	21	21	22	24	25	25
Număr maxim ore pe săptămână	19	20	20	20	20	22	22	23	25	26	26
VIII. Terapie educațională complexă și integrată**	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia										
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/ de grup)***	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Terapii și programe de intervenție	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Kinetoterapie****	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ primar și gimnazial, pentru dizabilități intelectuale severe, grave, asociate, în limbile minorităților naționale.

*Disciplina Tehnologii informatice asistive și de acces presupune utilizarea unor programe informatice specifice, în scopul accesibilizării informațiilor, utilizării operaționale a acestora în diverse contexte și adaptării comunicării receptive și expresive.

**Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de:

Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijin și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

***Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și de nivelul de severitate. Acestea se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog și pot include: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, structurarea și dezvoltarea limbajului, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, stimulare cognitivă, tehnici de modelare comportamentală etc.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

****Activitățile din categoria Kinetoterapie se vor realiza individual sau în grup, cu o durată de minimum 15 minute - maximum 45 de minute în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și specificul grupului.

La clasele în care dizabilitățile intelectuale severe, grave sunt asociate cu deficiențe locomotorii se vor norma câte 4 ore de Kinetoterapie pe clasă, cu alocarea în numărul total de ore pe aria curriculară, astfel:

IX. Terapii specifice și de compensare	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Terapii și programe de intervenție	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Kinetoterapie	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ANEXA nr. 11: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități intelectuale grave, severe și/sau asociate, pedagogie curativă (alternativă educațională)

Aria curriculară/disciplina	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limbă și comunicare	4-6	5-8	5-8	5-8	5-8	3-6	3-6	3-5	3-5	3-5	3-5
Abilități de comunicare și limbaj	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	-	-	-	-
Citire-scriere-comunicare	-	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4
Desenul formelor	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	3-4	3-4	3-4	4-7	3-6	3-6	3-7	4-8	4-8	5-9	5-9
Educație senzorială și psihomotorie	2	2	2	2	1	-	-	-	-	-	-
Elemente de matematică și explorarea mediului	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elemente de matematică	-	1	1	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Cunoștințe despre om și mediu	-	-	-	0-1	0-1	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Elemente de fizică/chimie	-	-	-	-	-	-	0-1	1-2	1-2	2-3	2-3
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	2-3	3-4	3-5	4-5	4-5	4-5	4-6	4-6
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Educație socială	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Cunoștințe despre istorie/geografie	-	-	-	-	1	1-2	2	2	2	2-3	2-3
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4
Educație plastică	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzică și mișcare	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Educație muzicală	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Euritmia	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-3	1-3	4-6	4-6	5-7	6-8	6-8	6-8
Abilitare manuală	1	1	1	1-2	1-2	-	-	-	-	-	-
Activități de preprofesionalizare și meșteșuguri	-	-	-	-	-	3-4	3-4	4-5	5-6	5-6	5-6
Tehnologii informatice asistive și de acces	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	15	16	16	17	17	18	19	21	22	23	23
Curriculum la decizia școlii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim de ore pe săptămână	16	17	17	18	18	19	20	22	23	24	24
Număr maxim de ore pe săptămână	17	18	18	19	19	20	21	23	24	25	25
VIII. Terapie educațională complexă și integrată *	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia										
IX. Terapii specifice și de compensare **	21-23	18-21	18-21	12-15	12-15	9-12	9-12	9-12	9-12	6-9	6-9
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kinetoterapie, elemente de gimnastică Bothmer, fricționări ritmice	4	3-4	3-4	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	0-1	0-1	2
Terapii și programe de intervenție	15-17	13-15	13-15	8-10	8-10	6-8	6-8	6-8	6-8	6-8	4-6
1.a.** Terapie tulburărilor de limbaj	14-15	12-13	12-13	7-8	7-8	6-7	6-7	6-7	6-7	4-5	4-5
1.b.** Educație perceptiv-vizuală, orientare, mobilitate, tehnici alternative de comunicare											
1.c.** Educație perceptiv-auditivă, labiolectură, tehnica vorbirii - audiologie educațională, kirofonetică											
2. Terapii artistice: euritmie curativă, pictură, muzică, dinamica formelor prin desen, artă dramatică	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1

NOTA:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ primar și gimnazial, pentru dizabilități intelectuale severe, grave, asociate în alternativa educațională Pedagogie curativă.

În alternativa educațională de Pedagogie curativă este luat mereu în considerare faptul că un cadru didactic va reuni în predare disciplinele de învățământ, astfel încât copilul/elevul să nu considere lumea ca fiind scindată în diverse domenii ale cunoașterii, ci să o resimtă ca pe un context unitar, întreg, ordonat.

1. Predarea disciplinelor de bază se face modular, în etape de 2-4 săptămâni, organizate într-un curs de bază de 90 de minute, plasat la începutul activității zilnice. Disciplinele cuprinse în ariile curriculare: Arte, Tehnologii, Educație fizică, sport și sănătate sunt realizate după cursul de bază, nefiind predate modular.

2. Activitățile de predare-învățare din ariile curriculare I-VII se constituie în catedre de educație specială pe clase, nu pe discipline de învățământ, fiind realizate de profesorul de psihopedagogie specială. Astfel, o catedră de educație specială cuprinde disciplinele prevăzute la clasa respectivă, fără a depăși norma didactică stabilită conform legislației în vigoare. Aceste catedre pot fi ocupate conform legislației în vigoare.

3. Cadrele didactice care predau la clasele din alternativa educațională Pedagogie curativă necesită obligatoriu aviz de funcționare eliberat de Federația de Pedagogie Curativă din România, care atestă parcurgerea modului de formare în specificul alternativei.

4. Efectivele de elevi din grupe/clase, precum și normarea posturilor se fac în conformitate cu legislația în vigoare.

5. Disciplinele opționale se stabilesc de către conducerea Centrului de Pedagogie Curativă cu personalitate juridică sau de către Comisia de profesori avizați de Federația de Pedagogie Curativă - în cazul claselor/grupelor de pedagogie curativă integrate în alte unități de învățământ, la recomandarea profesorului diriginte, în funcție de tipul, de gradul și de asocierea deficiențelor elevilor, luând în considerare și opțiunile părinților acestora.

6. Disciplina Tehnologii informatice asistive și de acces presupune desfășurarea de activități care vizează utilizarea unor programe informatice specifice, în scopul accesibilizării informațiilor, utilizării operaționale a acestora în diverse contexte și adaptării comunicării receptiv și expresive.

7. Elevii care nu pot desfășura activitatea specifică unei ore de educație fizică și activități sportive vor desfășura, în timpul alocat acesteia, activități de kinetoterapie.

8. Activitățile de euritmie se desfășoară de către profesorul de euritmie, cu întreaga grupă de elevi sau individual.

9. Disciplinele marcate cu ** din cadrul ariei curriculare Terapii specifice și de compensare se realizează de către profesorul psihopedagog (care este absolvent al unei instituții de învățământ superior, cu specializarea: psihopedagogie specială, pedagogie, psihologie sau pedagogie socială, în conformitate cu legislația în vigoare).

10. Activitățile de compensare se concretizează prin programe de intervenție diferențiate și individualizate, specifice particularităților fiecărui elev.

11. Activitățile din cadrul ariilor curriculare I-VII se realizează, de regulă, dimineața, iar activitățile din cadrul ariilor curriculare VIII și IX se realizează, de regulă, după-amiaza.

12. Comisia internă de evaluare continuă poate hotărî ca unii elevi să desfășoare anumite activități specifice de recuperare și compensare, în funcție de gradul și de tipul deficienței.

13. Repartizarea elevilor, precum și numărul de ore de terapii alocate fiecărui elev se realizează în funcție de particularitățile de dezvoltare ale acestora. Comisia internă de evaluare continuă realizează o evaluare complexă (fizică, psihologică, intelectuală și socială), urmând ca profesorul psihopedagog să își organizeze activitățile și modalitățile de realizare a acestora. Activitățile de terapie se desfășoară în cabinete special amenajate, individual sau cu un grup de 2-3 elevi.

14. Activitățile de Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză se realizează individual, cu fiecare elev care participă la procesul de reabilitare și de compensare prin programe de intervenție personalizată realizate după specificul alternativei de pedagogie curativă (tehnici terapeutice umaniste, existențiale, de psihoterapie pozitivă).

15. La clasele în care dizabilitățile intelectuale severe, grave sunt asociate cu deficiențe locomotorii se vor norma câte 4 ore de Kinetoterapie pe clasă, cu încadrarea în numărul total de ore pe aria curriculară.

16. Activitățile din aria curriculară Terapie educațională complexă și integrată, marcată cu *, se normează astfel: un post de învățător-educator sau de profesor-educator cu norma de 20 de ore pentru fiecare clasă. Activitățile propuse sunt realizate de către învățătorul-educator sau de către profesorul-educator cu toți elevii din clasă, în completarea programului de predare-învățare-evaluare.

17. Centrul de Pedagogie Curativă poate decide ca unele activități ale profesorului de psihopedagogie specială să se desfășoare în parteneriat cu profesorul psihopedagog de la clasă (în cadrul arilor curriculare Om și societate, Arte, Tehnologii, Educație fizică, sport și sănătate), cu condiția respectării programului zilnic de reabilitare, compensare, integrare a elevului.

Curriculumul propus oferă posibilitatea cadrului didactic să respecte ritmurile elevilor cu dizabilități intelectuale severe, profunde și/sau asociate și să aleagă activitățile accesibile în funcție de potențialul acestora. Astfel, unele competențe specifice nu se pot realiza la anumite nivele de dezvoltare propuse în curriculum, dând posibilitatea de a fi reluate la un alt nivel sau la o altă disciplină.

Nivelele de dezvoltare propuse sunt constituite pe baza ciclurilor curriculare, care grupează mai mulți ani de studiu, uneori chiar cicluri școlare diferite, care au în comun realizarea unor finalități educaționale corelate cu dezvoltarea elevilor. Ele se suprapun pe structura sistemului de învățământ, având ca finalitate focalizarea obiectivului major al fiecărei etape școlare, determinând reglări ale sistemului prin modificări curriculare ale procesului. Astfel:

- Nivelul IV de dezvoltare cuprinde clasa pregătitoare și clasele I și II, vizând nivelul de introducere, inițiere și familiarizare cu sistemul educațional formal. Este importantă această perioadă pentru că elevul este învățat să se joace, să citească, să scrie, să vorbească, să se ocupe de propria ținută, să se comporte, să relaționeze cu ceilalți și să se integreze în mediul din care face parte.

- Nivelul V de dezvoltare cuprinde clasele III-VI, vizând nivelul de formare și învățare.

- Nivelul VI de dezvoltare cuprinde clasele VII-X, vizând nivelul de finalizare, consolidare a învățării, declanșarea elementelor de pregătire vocațională și a deprinderilor pentru viața independentă.

Prezentele precizări sunt parte integrantă a planului-cadru de învățământ, sunt valabile pentru clasele din învățământul special care școlarizează elevi cu dizabilități intelectuale severe, profunde și/sau asociate în alternativa educațională Pedagogie curativă.

ANEXA nr. 12: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. Limbă și comunicare	4-7	4-7	4-7	4-7	4-7	5-8	5-8	5-8	6-9	6-9	6-9
Abilități de comunicare și limbaj	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	5-6	5-6	5-6	6-7	6-7	6-7
Limbaj mimico-gestual/Limbaj Braille	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	2-3	3-4	3-4	3-5	3-5	4-6	4-6	4-6	4-5	4-5	4-5
Educație senzorială și psihomotorie	2	2	2	2	2	1	1	0-1	-	-	-
Elemente de matematică	-	1	1	1	1	1-2	1-2	2	2	2	2
Cunoașterea și igiena corpului uman	-	-	-	0-1	0-1	1	1	1	1	1	1
Explorarea mediului înconjurător	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități socioemoționale	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Educație socială	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc și mișcare	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzică, ritm și mișcare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	3-4	3-4	4-5	6-7	7-8	7-8
Abilitare manuală	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Activități practice și de preprofesionalizare	-	-	-	-	-	2	2	3	5	6	6
Tehnologii informatice asistive și de acces*	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	14	15	15	15	15	19	19	20	23	24	24
Curriculum la decizia școlii	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim de ore pe săptămână	16	17	17	17	17	20	20	21	24	25	25
Număr maxim de ore pe săptămână	17	18	18	18	18	21	21	22	25	26	26

VIII. Terapie educațională complexă și integrată**	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia									
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/ de grup) ***	13	13	13	12	12	11	11	11	10	10
Terapii și programe de intervenție****	10	10	10	9	9	8	8	8	7	7
Kinetoterapie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ primar și gimnazial, pentru dizabilități senzoriale multiple/surdocecitate.

*Disciplina Tehnologii informatice asistive și de acces presupune utilizarea unor programe informatice specifice, în scopul accesibilizării informațiilor, utilizării operaționale a acestora în diverse contexte și adaptării comunicării receptive și expresive.

**Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

***Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână și se realizează de către profesorul psihopedagog și profesorul kinetoterapeut.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului.

****Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate. Acestea se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog, în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului. Pot fi: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, educație perceptiv-vizuală, orientare spațială și mobilitate, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbală, terapia tulburărilor de limbaj, dezvoltarea sensibilității tactil-kinestezice, formarea reprezentărilor tactil-kinestezice, structurarea și dezvoltarea limbajului, limbaj mimico-gestual, labiolectură, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, educație pre-Braille, tehnici de modelare comportamentală etc.

ANEXA nr. 13: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități auditive

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare*	5-7	5-8	5-8	6-10	6-10	7-10	7-10	8-11	8-11
Abilități de comunicare	4-5	-	-	-	-	-	-	-	-
Citire - scriere - comunicare	-	4-5	4-5	4-5	4-5	-	-	-	-
Limba și literatura română	-	-	-	-	-	4-5	4-5	5-6	5-6
Limbaj mimico-gestual românesc	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Labiolectură	-	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Limba modernă	-	-	-	1-2	1-2	2	2	2	2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științele naturii	4-5	4-5	4-5	5-6	5-6	5-7	6-9	7-11	7-11
Matematică și explorarea mediului	4	4	4	-	-	-	-	-	-
Matematică	-	-	-	4	4	4	4	4	4
Științe ale naturii	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Fizică	-	-	-	-	-	-	1-2	1-2	1-2
Chimie	-	-	-	-	-	-	-	1-2	1-2
Biologie	-	-	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate**	2-3	2-3	2-3	2-3	4-7	4-7	4-7	4-7	4-7
Abilități socio-emoționale	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Educație socială	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Istorie	-	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Geografie	-	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și activități sportive	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Joc și mișcare	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Muzică, ritm și mișcare	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	2-4	2-4	2-4	2-4
Abilități practice	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	-	-	-	-
Informatică și TIC	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	-	-	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Număr total de ore trunchi comun***	17	17	17	19	21	23	24	26	26
Curriculum la decizia școlii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Număr minim de ore pe săptămână	18	18	18	20	22	24	25	27	27
Număr maxim de ore pe săptămână	19	19	19	21	23	25	26	28	28
VIII. Terapie educațională complexă și integrată****	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia								
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)*****	14	13	11	11	11	11	10	9	9
Terapii și programe de intervenție (educație perceptiv-auditivă, formarea și structurarea limbajului educație ritmică etc.)	10	10	8	8	7	7	7	6	5
Audiologie educațională	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kinetoterapie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	2	1	1	1	2	2	1	1	2

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ primar și gimnazial, pentru dizabilități auditive.

* Pentru învățământul în limbile minorităților naționale, disciplina Limba și literatura maternă are alocat un număr de ore egal cu cele pentru disciplina Limba și literatura română.

** În cadrul disciplinei Educație socială vor fi studiate: la clasa a V-a Gândire critică și drepturile copilului, la clasa a VI-a Educație interculturală, la clasa a VII-a Educație pentru cetățenie democratică și la clasa a VIII-a Educație economico-istorică. În învățământul gimnazial (clasa a VI-a și clasa a VII-a) cu predare în limbile minorităților naționale, disciplina Istoria și tradițiile minorităților naționale are alocată o oră.

*** Disciplinele din prezentul plan-cadru de învățământ fac parte din catedra de educație specială și sunt realizate de profesorul de psihopedagogie specială, cu excepția disciplinelor Religie, Educație fizică și activități sportive și Limbă modernă. În ciclul gimnazial, orele fac parte din catedre constituite pe discipline.

**** Terapie educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

***** Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână și se realizează de către profesorul psihopedagog și profesorul kinetoterapeut.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului de elevi.

Terapiile și programele de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate. Acestea se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog, în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului, și pot include: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, antrenament auditiv, antrenament verbal, abilitare-reabilitare auditiv-verbală, structurarea și dezvoltarea limbajului, ortofonie, limbaj mimico-gestual, labiolectură, tehnici alternative de comunicare, educație ritmică, tehnici de modelare comportamentală etc.

ANEXA nr. 14: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități vizuale

Aria curriculară/disciplina	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare	8-9	9-10	9-10	9-10	9-10	9-10	9-10	10-11	9-10
Limba și literatura română*	5	6	6	5	5	4	4	4	4
Limba modernă 1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Limbă modernă 2	-	-	-	-	-	2	2	2	2
Limbaj Braille	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Elemente de limba latină și de cultură romanică	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii	4-5	4-5	5-6	5-6	5-6	6-7	9-10	11-12	10-11
Matematică și explorarea mediului	3	3	4	-	-	-	-	-	-
Matematică	-	-	-	4	4	5	5	5	5
Științe ale naturii	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Fizică	-	-	-	-	-	-	2	2	2
Chimie	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Biologie	-	-	-	-	-	1	2	2	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate**	2-3	2-3	2-3	2-3	4-5	4-5	4-5	4-5	6-7
Abilități socioemoționale	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Educație socială	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Istorie	-	-	-	-	1	1	1	1	2
Geografie	-	-	-	-	1	1	1	1	2
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și sport	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Joc și mișcare	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Arte	3-5	3-5	3-5	2-4	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Arte vizuale și abilități practice	1-2	1-2	1-2	1-2	1	-	-	-	-
Educație plastică	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Muzică și mișcare	2	2	2	1	1	-	-	-	-
Educație muzicală	-	-	-	-	-	1	1	1	1

Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Abilități practice	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	-	-	-	-
Educație tehnologică și aplicații practice	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Informatică și TIC	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	21	22	23	22	24	26	29	32	32
Curriculum la decizia școlii	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Număr minim de ore pe săptămână	22	23	24	23	25	27	30	33	33
Număr maxim de ore pe săptămână	23	24	25	24	26	28	31	34	34
VIII. Terapie educațională complexă și integrată****	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia								
IX. Terapii specifice și de compensare*****	16	15	15	15	16	14	13	13	14
Terapii și programe de intervenție***** (Educație perceptiv-vizuală, Orientare spațială și mobilitate, Educație psihomotrică, Logopedie/Terapia tulburărilor de limbaj etc.)	12	12	12	12	12	10	10	10	10
Kinetoterapie	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	2	1	1	1	2	2	1	1	2
Un post de profesor preparator (nevăzător) pentru fiecare clasă - 20 de ore/săptămână.***									

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ primar și gimnazial, pentru dizabilități vizuale.

*Disciplina Limba și literatura română la clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a se intitulează Comunicare în limba română. Pentru învățământul în limbile minorităților naționale, disciplina Limba și literatura maternă are alocat un număr de ore egal cu cel pentru disciplina Limba și literatura română.

**În cadrul disciplinei Educație socială vor fi studiate: la clasa a V-a Gândire critică și drepturile copilului, la clasa a VI-a Educație interculturală, la clasa a VII-a Educație pentru cetățenie democratică și la clasa a VIII-a Educație economico-financiară. În învățământul gimnazial (clasa a VI-a și clasa VII-a) cu predare în limbile minorităților naționale, disciplina Istoria și tradițiile minorităților naționale are alocată o oră.

***Conform prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, se alocă un profesor preparator (nevăzător) - un post la fiecare clasă/grup de elevi nevăzători (8-12 elevi), cu norma didactică de 20 de ore/săptămână.

****Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

*****Orele din aria curriculară Terapii specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână și se realizează de către profesorul psihopedagog și profesorul kinetoterapeut. Activitățile din cadrul ariei curriculare Terapii specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului, în cabinete specializate sau în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială de la clasa în care este înscris elevul.

*****Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate. Acestea se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog, în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, educație perceptiv-vizuală, orientare spațială și mobilitate, dezvoltarea sensibilității tactil-kinestezice, dezvoltarea reprezentărilor tactil-kinestezice, dezvoltarea limbajului, terapia tulburărilor de limbaj, educație Braille, tehnici de modelare comportamentală etc.

ANEXA nr. 15: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul special primar și gimnazial, dizabilități locomotorii

Aria curriculară/Disciplină/Terapii	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare	Se respectă prevederile planurilor-cadru specifice fiecărui ciclu de învățământ, primar și gimnazial, utilizate în învățământul de masă*.								
II. Matematică și științele naturii									
III. Om și societate									
IV. Educație fizică, sport și sănătate									
V. Arte									
VI. Tehnologii									
VII. Consiliere și orientare									
VIII. Terapie educațională complexă și integrată**	număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia								
IX. Terapii specifice și de compensare (individuale/de grup)***	16	15	15	15	16	14	13	13	14
Terapii și programe de intervenție**** (stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, structurarea și dezvoltarea limbajului, terapia tulburărilor de limbaj, stimulare cognitivă, tehnici de modelare comportamentală etc.)	10	10	10	10	10	8	8	8	8
Kinetoterapie	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	2	1	1	1	2	2	1	1	2

NOTĂ:

Prezentul plan-cadru se aplică în toate unitățile de învățământ special care organizează învățământ primar și gimnazial, pentru dizabilități locomotorii.

*Pentru disciplinele din ariile curriculare I-VII se respectă prevederile planurilor-cadru specifice fiecărui ciclu de învățământ, primar și gimnazial, utilizate în învățământul de masă.

**Terapia educațională complexă și integrată are alocată o normă de profesor educator/clasă și cuprinde activități de: Formare a autonomiei personale, Socializare, Stimulare cognitivă, Terapie ocupațională și Ludoterapie. Aceste activități, realizate de profesorul-educator, sprijină și completează programul de predare-învățare-evaluare realizat de profesorul de psihopedagogie specială. Numărul orelor de terapie se stabilește în mod personalizat pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile sale de vârstă și de dezvoltare individuală.

***Orele de la Terapiile specifice și de compensare sunt alocate pe clasă/pe săptămână. Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate și se realizează prin planuri de intervenție personalizată, de către profesorul psihopedagog.

Activitățile din cadrul Terapiilor specifice și de compensare se desfășoară în ședințe de aproximativ 15-45 de minute, individual sau cu grupuri de 2-3 elevi, în cabinete specializate sau în clasa în care este înscris elevul, în parteneriat cu profesorul de psihopedagogie specială sau cu profesorul educator.

****Activitățile din categoria Terapii și programe de intervenție se stabilesc în funcție de tipul de dizabilitate și nivelul de severitate. Acestea se realizează prin planuri de intervenție personalizată de către profesorul psihopedagog, în funcție de particularitățile de vârstă, de dezvoltarea individuală și de specificul grupului: stimulare multisenzorială, educație psihomotrică, structurarea și dezvoltarea limbajului, terapia tulburărilor de limbaj, stimulare cognitivă, tehnici de modelare comportamentală etc.

ANEXA nr. 16: PLAN-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul primar și gimnazial din unitățile școlare și clasele afiliate din centrele de detenție, centrele educative și penitenciare

Aria curriculară/disciplina	P	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare*	4-6	4-5	4-5	4-5	4-5	4-6	4-6	4-6	4-6
Limba și literatura română	4-5	3	3	3	3	2	2	2	2
Limba modernă 1		1	1	1	1	1	1	1	1
Limba modernă 2						1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
II. Matematică și științe ale naturii	2-3	4-5	4-5	4-5	4-5	4-6	4-6	4-6	4-6
Matematică	2	3	3	3	3	2	2	2	2
Fizică						1	1	1	1
Chimie									
Științele naturii/Biologie		1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
III. Om și societate**	3-4	3-4	3-4	3-4	4-5	5-7	5-7	5-7	5-7
Educație civică/Educație socială	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Istorie					1	1	1	1	1
Geografie						1	1	1	1
Religie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
IV. Educație fizică, sport și sănătate	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	1-3	1-3	1-3	1-3
Educație fizică și sport	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
V. Arte	2-3	1-2	1-2	1-2	1-2	2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Educație muzicală						1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii	2-3	3-4	3-4	3-4	3-4	4-6	4-6	4-6	4-6
Abilități practice/Educație tehnologică	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Activități de preprofesionalizare	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Informatică și TIC	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	0-2	0-2
VII. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Total ore trunchi comun	16	18	18	18	19	21	21	21	21
Curriculum la decizia școlii	3-4	1-2	1-2	1-2	1-2	1-4	1-5	1-6	1-7
Număr minim de ore pe săptămână	19	19	19	19	20	22	22	22	22
Număr maxim de ore pe săptămână	20	20	20	20	21	25	26	27	28
VIII. Terapia educațională complexă și integrată	Număr de ore stabilit de profesorul educator pentru fiecare elev/clasă, în norma de 20 de ore a acestuia								
IX. Terapii specifice și de compensare	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Terapii și programe de intervenție	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Evaluare și consiliere psihopedagogică, psihodiagnoză	1	1	1	1	1	1	1	1	1

NOTĂ:

1.La clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, disciplina Limba și literatura română se intitulează Comunicare în limba română. La clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a se studiază integrat disciplina Matematică și explorarea mediului.

2.Rolul activităților de preprofesionalizare este acela de a dezvolta abilități menite să faciliteze elevilor inserția socioprofesională. Aceste activități se desfășoară în ateliere protejate sau în parteneriat cu operatori economici și sunt realizate de personal didactic specializat, în funcție de nevoile actuale de pe piața muncii.

3.Activitățile de Terapie educațională complexă și integrată sunt realizate de către învățătorul/institutorul/profesorul-educator/profesorul de educație specială, cu toți elevii din clasă, în completarea programului de predare-învățare-evaluare, la propunerea consiliului pentru curriculum/CIEC al școlii, în funcție de nevoile specifice individuale și de grup, și

pot cuprinde următoarele categorii de activități: activități de stimulare cognitivă; activități recreative; activități de dezvoltare a autonomiei personale și sociale; activități de terapie ocupațională desfășurate în parteneriat cu serviciul educație și asistență psihosocială subordonat Administrației Naționale a Penitenciarelor. Activitățile desfășurate în parteneriat vor fi aprobate de către conducerea instituției, la propunerea dirigintei clasei sau la propunerea comisiei pentru curriculum.

4. Activitățile de Terapii specifice și de compensare sunt predate de profesori psihopedagogi absolvenți de psihologie, psihopedagogie, psihopedagogie specială, pedagogie etc., conform centralizatorului pentru învățământ special, și cuprind ore de Psihoterapie/Terapie ocupațională și orientare profesională/Terapie afectiv-atitudinală și comportamentală. Aceste activități se desfășoară pe grupe de 2-3 elevi în cabinete specializate.

*Pentru învățământul în limbile minorităților naționale, disciplina Limba și literatura maternă are alocat un număr de ore egal cu cele pentru disciplina Limba și literatura română.

**În învățământul gimnazial (clasa a VI-a și clasa a VII-a) cu predare în limbile minorităților naționale, disciplina Istoria și tradițiile minorităților naționale are alocată o oră.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 425 din data de 18 mai 2018